

Budapest

József-körút 29. sz.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel . . . . .12 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314.900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: benedekfalvi Dr. Luby Gyula máv. titkár és ügyész.

Igazgatók: Kubik Béla orsz. képviselő, szigeti Bartha Andor m. k. kereskedelemügyi titkár, Fábian Lajos mérnök, Horváth István mozdony-főszereelő, Vécsey Frigyes máv. altiszt, Sándor Márkus máv. főkalauz.

Az egyesület tagjait megillető kedvezmények kivonata.

Az alapszabályokban meghatározott feltételek mellett az egyesületi tagok a következő kedvezményekben részesülnek:

1. Minden tag 60 éves koráig 4000 korona erejéig van baleset ellen biztosítva, még pedig:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona erejéig,

b) baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalékos szerinti összeg erejéig.

2. A második évtől kezdve a tag nevének vagy kedvezményezettjének fokozatosan 2000 koronáig emelkedő halálbiztosítási segély fizetetik ki. Maga a tag, nevének elhalálása esetén, fokozatosan 500 koronáig emelkedő segélyben részesül.

3. 15 évi tagság után a tag 1000 koronáig terjedhető előleget kap még életében, mely a halálbiztosítási segélybe annak idején betudatik.

4. Minden tag a belépéstől kezdve úgy peres, mint perenkívüli ügyekben az egyesület ügyészsége által díjtalanul képviseltetik.

5. Az egyesület »Kitartás« című hetilapja minden tagnak már a belépéstől kezdve díjtalanul megküldetik.

Mindeme kedvezmények fejében az ezentúl belépő új tagok, ha belépésük alkalmával 30-ik életévüket még be nem töltötték, állandóan havi 3 koronát, ha belépésük alkalmával 38-ik életévüket még be nem töltötték, állandóan havi 3 korona 40 fillért, és ha 44-ik életévüket még be nem töltötték, állandóan havi 4 koronát fizetnek tagsági díj címén.

Beiratási díj egyszer s mindenkorra 2 korona.

Aki 44 éves elmúlt, az tagnak többé fel nem vétetik.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Választmányi ülés. Egyesületünk választmánya f. évi június hó 15-én, vasárnap reggel 8 órakor tartja meg legközelebbi ülését az egyesület hivatalos helyiségeiben. Az ülés napirendje leendő a nyugdíjalapra vonatkozólag a múlt választmányi ülés határozatahoz képest a szűkebbkörű bizottság eddigi munkálataira nézve az összes választmányi tagoktól bekért véleményes írásbeli jelentések megvitatása, ezek alapján a nyugdíjalap-tervezet végleges megállapítása, valamint a további szükséges intézkedések megtétele.

Tekintettel egyrészt az ülés tárgyának rendkívüli fontosságára és sürgősségére, másrészt pedig, hogy egyesületi tagjaink legnagyobb része a nyugdíjalap létesítése iránt a legnagyobb érdeklődéssel viseltetik, behatóan kérjük választmányi tagjainkat, hogy az ülésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Külön meghívók az ülésre széjjel küldetni nem fognak.

Pénztárvizsgálat. A felügyelő-bizottság folyó hó 6-án váratlanul megjelenvén az egyesület helyiségeiben, az egyesület könyveit és pénztárát beható

és szakszerű vizsgálat alá vette, mely alkalommal ismételtén meggyőződött arról, hogy a tisztviselői kar a legnagyobb buzgósággal, szakértelemmel és lelkiismeretes pontossággal teljesíti a reá bizott teendőket, mit a vizsgálatról felvett következő jegyzőkönyv is bizonyít:

Jegyzőkönyv

felvétellett Budapesten, 1902. június hó 6-án.

Tárgy:

A »Kitartás« kölcsönösen segélyező országos egyesület pénztárának és könyveinek megvizsgálása.

Alulírott felügyelő-bizottsági tagok a mai napon az egyesület helyiségeiben megjelenvén, meggyőződést szereztek arról, hogy az egyesületi vagyon helyesen és rendszeresen kezeltetik és hogy az elszámolt és tételről-tételre az eredeti bevételi és kiadási okmányokkal összehasonlított összegek szakszerűleg elkönyveltettek.

K. m. f.

Gombás Károly   *Putnoky István*   *Horváth Antal*
f. b. tag.   f. b. elnök   f. b. tag.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 23. számában kimutatott segélyösszeg ... .. 27.500 korona.

Ujabb segély.

311. Madarász B. László, mérlegmester, Budapest, a tag halála után ... .. 1000 korona.

Balesetsegélyek.

Lapunk 23. számában kimutatott segélyösszeg ... .. 16.476 korona 66 fillér.

A hold regéi.

A hold, a szerelmeseknek ez a hagyományos tiszteletbeli pártfogója, Luciántól Jules Verneig mindig a legkalandosabb képzelgéseknek volt kedvenc tárgya. Nemcsak a szerelmes leste annyiszor ábitattal sugárainak delejes özönét, amint elárasztja velök a csöndes tájakat, de titkos összefüggést is találtak közte és az emberi hóbortok némely faja közt, mely a lunatikus névvel jelöltetik. Költők, érzélgős lányok unalomig aposztrofálták ezt a szegény érzéketlen és hideg világtestet, s nem csoda, ha már olyanok is akadtak, kik — természetesen képzeletben — utazást tettek benne, s leírták az utókor mulattatására élményeiket. Legkalandosabb utalás ezek közt a Luciáné, mert ő utjában Endymionnal is találkozott, ki királyilag megvendégelte, míg álmában a földről a holdba szállt fel. Szerinte a hold lakói repülő békákkal táplálkoznak, de nem eszik meg őket, hanem megsütik tűznél s a füstjét beszívják. Ital gyanánt, mondja, mozsárban törlik meg a levegőt s így igen finomított harmatot nyernek. Ugyanő fölfedezte annak is okát, hogy honnan származnak a napnyugatkor látható vörös felhők. Nem egyebek ezek, mint nagy mennyiségű vér, melyet a holdlakók és a nap lakói ontanak egymásból harczaik közben.

Egyike a legrégebb hiedelmeknek, hogy a holdban egy férfi lakik. Igaz ugyan, hogy a holdnak az angol, francia, latin és görög nyelvekben nőneme van, de viszont a németben és szanszkritban himnemű fogalom. E nehézséget a tudósok úgy akarták megoldani, hogy föltették, mikép igenis a hold a földdel viszonyítva himnemű, mert férje annak, de a nappal szemben, melynek felesége, nőneme.

Tudjuk, hogy a görögöknél Diana jelképezte a holdat, a ki kedvesét, Endymiont elragadta s ez értelemben Endymion volt valószínűleg az első »holdbeli ember«. A zsidók hagyományai szerint Jákob van a holdban. Némely német hitrege szerint férfi is nő is van a holdban, s azért kerültek oda, a mért a férfi vasárnap töviset szórt a templomba vivő utra, hogy feltartsa a misére menőket, a nő pedig vaját köpült vasárnap. Ezért a férfi egy tövisnyalábot, az asszony pedig a vajas dézsát hordja örök időkre.

Dante szerint a holdbeli ember a tövisnyalábal nem más, mint Kain; ő nála csak az enyhébb bűnösök vannak a holdban, a kik elhanyagolták fogadalmaikat. Egy francia mese azt mondja, hogy ez a holdbeli ember Judás Iskariót. Indiában pedig buddhista legendák tartják, hogy Indra egy nyulat vitt a holdba fel, a neki tett szolgálatokért. Viszont az északamerikai indiánok azt hiszik, hogy a holdban egy ember és egy kutya lakik. A maorik hisznek az emberben, de nem a kutyában; az ő regéjük úgy adja elő, hogy Róna kiment egyszer éjjel vizet meríteni, de meglátva a felkelő holdat a kutban, megijedt s a fába kapaszkodott. A fa leszakadt alatta s Róna a holdba esett és ott is maradt.

Még czifrában szól a busmanok legendája. A hold egy ember, aki magára vonta a nap haragját s ez aztán késeivel (sugaraival) annyira átszurkálta, míg csak egy kis darab maradt belőle. Erre könyörögni kezd gyermekei érdekében s kegyelmet kap, hogy újra megnőjön, a mikor aztán újra megsérti a napot, s így ismétlődik ez minden hónapban.

Yue-Lao a neve a holdbeli embernek a khi-

naiaknál s hatalmában van a házasságok szerzése. Láthatatlan selyemfonállal köti össze a jövődöbéli férjet és feleséget, mely azonban az egész életen át tart. Fu-cseu környékén nagy ünnepeket is tartanak a tele hold tiszteletére, melyen különösen nők vesznek részt. Egész napon és éjen át énekelnek s minden nő széket visz magával, hogy az egész ünnepély alatt ülhessen.

Uj hold megpillantásánál, mint nálunk hiszik, a kinek pénz van a zsebében, az egész hónapban lenni fog pénze. Anglia némely vidékein viszont azt hiszik, hogy az uj hold az illető jövődöbelijét mutatja meg. Az Orkney-sziget lakói nem is házasodnak máskor, mint ujholdban. Cornwallban pedig az a vélemény, hogy holdtölte és ujhold között születő gyermek nem éri meg a férfikort.

A Samoa-szigeteken is különféle vélemények uralkodnak a holdat illetőleg. Beszélük, hogy meglátogatta egyszer e planétát két fiatal ember Puni-fanga, ki egy fán mászott fel, és Tafaliu, ki egy füstoszlopon szállott fel rá. Majd egy Sina nevű asszony is szerepel e hagyományok közt, aki egy éhinség idején észrevevén a kelő holdat, mely úgy nézett ki, mint egy kenyérgyümölcs, felsóhajtott: »Miért nem jöhetsz alá, hogy gyermekem beléd harapjon?« A hold annyira boszankodott, a miért enivalóhoz hasonlították, hogy rögtön lejtött, s magával vitte az asszonyt és gyermekét. Ott vannak ezek még máig is s a telt holdban a samoabeliek az ő vonásaikat látják.

Van a holdnak egy ausztráliai legendája, mely igen hasonlít a görögök Kronos-mythosához. E szerint a madarak lettek volna az eredeti istenek, s a sas különösen nagy teremtő erő volt. A hold gonosz lény volt, ki a földön járt, mindenféle rosszat cselekedve. Egy nap elnyelte a sast. A sas feleségei hozzá mentek s a hold kérdezte, hol találhatna egy kutat. Ezek mutattak neki egyet, s mig ivott, rajta-csaptak egy kótomahawk-kal s kihasították belőle a sast.

Még egy más ausztráliai rege úgy mutatja be a holdat, mint férfit, s a napot, mint kétes hirű nőt, ki alkonyatkor valamelyik szeretőjének vörös kenguru-bőr kabátjában jelen meg. A hold felületén levő foltokat pedig az eszkimók úgy magyarázzák, mint egy asszony ujjának nyomait üldözője arcán.

Különös dolog, hogy a hold regéi ép annyi hasonlóságot mutatnak, mint a csillagok regéi, a legkülönbözőbb népek, a görögök, eszkimók, egyiptomiak, ausztráliaiak, busmanok, északamerikai indiánok és maorik hagyományai közt. Akár az az oka ennek, hogy e hitregék egy közös eredetből valók, akár pedig az, hogy az illető népek a művelődés ugyanazon kezdetleges stádiumán mentek keresztül, az eredmény egyre megy, s mutatja, mennyire hajlandók a vad népek minden égitestet emberi tulajdonokkal ruházni fel. Valaminthogy vannak a Déli-tenger népei közt, kik a köveket is himnesz nőneműekre osztják s fölteszik, hogy emberi törvények szerint szaporodnak.

De a hold személyes tulajdonokkal való felruházása mellett szembetűnő vonása a hold rege-körének az a lefolyás is, melyet az időjárás gyakorol. »Egy nap, — mondja egy hindu legenda, — a Nap, a Hold s a Szél nagybátyjokkal és nagynénjökkel, a Dörgéssel és Villámlással ebédeltek. Anyjok, egyike a legtávolibb csillagoknak, egyedül várt

gyermekai visszatértére. A Nap és a Szél önzőek voltak s végig ették a nagy lakomát, a nélkül, hogy anyjokra gondoltak volna; de a szelid Hold nem feledkezett meg róla. Minden tál ételnél egy adagot szép hosszú körmei alá rejtett, hogy a csillag is részesüljön belőle. Mikor hazatértek, anyjok, ki egész éjjel virrasztott miattok fényes kis szemével, így szólt: »Nos, gyerekek, mit hoztatok számomra?« A legöregebb, a Nap, így felelt: »Semmit sem hoztam számodra. Azért mentem el, hogy mulatozzak barátaimmal, s nem azért, hogy az anyámnak ebédet szerezzek.« A Szél pedig felelt: »En sem hoztam semmit számodra, anyám. Nem is kívánhatod, hogy valami jót hoztam legyen számodra, mikor csak saját időtöltésemre mentem ki.« Am a Hold így válaszolt: »Anyám vedd ezt, nézd, mit hoztam neked«, és megrázva kezeit, olyan pompás ebédet varázsolt elé, a melyet sohasem láttak. Ekkor a Csillag a Naphoz fordult e szavakkal: »Mint hogy te azért mentél ki, hogy barátaiddal szórakozz, s mulattál és jól laktál, a nélkül, hogy anyádra gondoltál volna otthon, légy átkozott, legyenek sugaraid ezután mindig forrók, és égess el mindent, a mihez érsz. Gyűlöljön minden ember, és fedje el fejét, ha mutatkozol«, s ezért olyan forró mai napság a nap. Majd a Szélhez fordult és mondá: »Te is, a ki elfeledkeztél anyádról önző mulatozásod közepett, halld sorsodat. Mindig fujni fogsz száraz, forró időben, s el fogsz fonnyasztani minden élő, azért az emberek átkozni és kerülni fognak mátol fogva«, s ezért oly kellemetlen a szél forró időben. Ellenben a Holdhoz így szólt: »Leányom, a miért te megemlékeztél anyádról s fentartottad neki örömeid egy részét, légy hives, enyhe, fénylő. Tiszta sugaraidat ne kövesse semmi ártalmas nyavalya, s áldva emlitsenek az emberek.« S ezért oly lágy, enyhe és szép a holdvilág mai napig is.»

Sajátságos, hogy nyugati népeknél a hold mégis a »gonoszszal« kapcsolatosan is előfordul. A boszorkányoknak, azt hitték, hogy van hatalmuk a hold felett. De már Assyriában is tulajdonítottak halálos befolyásokat a holdnak. A Veda mythológiában Brahma és Visnu vetélkednek, hogy melyikök az elsőszülött. Siva közbelép, s azt mondja, hogy ő az elsőszülött, de elismeri felebbvalójának azt, a ki feje koronáját vagy lába talpát látni képes. Visnu erre vaddisznóvá változik, befurja magát a földbe, s ily módon meglátja Siva lábát, ki már most úgy üdvözli őt mint elsőszülöttet az istenek között. E mesében De Gubernatis a vadkant mint a rejtőző hold jelképét ismeri fel. Tovább egy eszt regében olvassuk, hogy egy királyfi sertésevés által tanulta meg a madarak nyelvét. A zsidók is Plutarch szerint azért nem esznek disznóhúst, mert Adonist vadkan ölte meg. Ha már most Herodotust felütjük, azt olvashatjuk belőle, hogy az egyiptomiak Bacchusnak és Lunának (a holdnak) holdtöltekor disznót áldoztak, s áldozat után megették a husát. Mindezekből látszik, milyen összefüggés van némely hitregében a hold és a vadkan között.

A hold befolyásáról az időjárásra egész legió babonát lehetne említeni. Közönségesen hiszik, hogy az időjárás általános állapota attól függ, hogy a hold éjjél előtt vagy éjjél után változott. Más babona szerint, ha a holdujság szombatra esik, akkor az idő egész hónapon át rossz lesz, ha pedig hétfőre, az jó időt mutat. Ismét, ha karácsony holdfogytára

esik, jó év lesz és megfordítva. Jó idő lesz továbbá, ha a fogyó hold szarvai felfelé állnak, s rossz, ha lefelé, míg a hold közelében látható csillag vihart jelent. A holdnak a tenger dagályára való befolyása is jelezve van a regékben; a perzsák a holdat tartják a víz és eső okozójának, a japáni mondákban pedig a hold a tenger határtalan kékjének ura. Ma már tudjuk, hogy határozottan nincs meteorológiai összefüggés a hold és az időjárás közt.

Hát a hold és az emberi elme közt? Mert erre mutat legalább a hóbortnak »lunatikus« neve. S bizonyos is, hogy a régi asztrológusok hitték, hogy befolyása van a holdnak az agyra, gyomorra, a férfi balszemére, s a nő jobbszemére. Ilyesmit hitték a zsidók is mint a 121-dik zsoltár bizonyítja.

Khinában, hol a holdtisztelet legjobban ki van fejlődve, a Jue-Ping ünnepén, mely minden év nyolczadik havában tartatik, tömjént égetnek a templomokban, lepényeket sütnék a hold formájára, s ezeket az Ég királynéjának áldozzák. Ugyanerről szól Jeremiás 7, 18. verse is, csak hogy a zsidók lepényein az isten és istennő képe volt ábrázolva. Sőt sok tekintetben megfelelő szokás ma is uralkodik Angliában.

Székely adomák.

A székely, ha fogad, meg is tartja. A parajdi sőt a háromszéki szikulusok még tengelyen szállítják s ilyenkor rendesen többen utaznak együtt, mert — szó ami szó, — még ma is megtörténik, hogy az udvarhelyszéki székelyek gyakran rávetemednek az idegen jószág eltulajdonítására. Az együttes utazásnak aztán meg van az az előnye, hogy sokféle hóbortra rávetemednek a fuvarosok utazás közben. Egy ilyen alkalommal arra az ötletre jött sz.-ajtai Sándor Lajos, hogy fogadjon egyik czimborájával egy veder borba, hogy az uton, ha az egyik füttyöl, vagy énekel, a másik mindig tánczolni köteles. Ki nem bírja, az fizet. Akadt, aki tartotta a fogadást. Ez mulatságnak elég kedélyes volt; míg a kis mokány lovak vontatták a terhet, hátul folyt a fütty és a táncz javában. Ha az egyik megunt a füttyöt, átadta a másiknak s ő lejtette a csárdást, vagy czePELLIT, már t. i. amilyen nótát füttyölt a czimborája. Amint így jó kedvvel haladtak, az egyik fogadónak lovai egy partos helyen bedöntötték a szekeret s a teher a lovakat is magával rántotta 2—3 ölnyire, hogy csak úgy henteregtek egymáson keresztül. Éppen a füttyöséi voltak. Oda akar rohanni, hogy a lovain segítsen, de a másik sem rest s rágyujt egy »snellpolkára«; neki — ha a fogadást nem akarta elveszteni, — tánczolni kellett. Rugta is gyönyörűségesen, míg társai kimentették lovait, szekeret a veszedelemből, de a fogadást mégsem engedte elveszteni. . .

*

Mit mondanak a nagy-bacsoni harangok? . . . A nagy-bacsoni harangok meglehetősen nagy történelmi nevezetességre vergődtek, mely az akkori időben messze három vármegye határában szelvényben-hosszában közbeszéd tárgya volt. Van ugyanis a nagy-bacsoni toronyban egy igen nagy, meg egy igen kicsi harang. Valami budapesti pénzes emberfele akkori időben a nagy-ajtai választókerület man-

dátumára pályázott kormányparti programmal. Nagy-Bacson választóközönsége azonban igen erős ellenzéki szellemű volt, de a nevezett jelölt valami sepsi-szt.-györgyi sugallatra a nagy-baczioniakat összepászló haranggal akarta megpuhítani, aminek az lett a vége, hogy akkor éjszaka a követjelölt urnak szállását a választók megostromolták úgy, hogy ő kegyelmének is valahol a kertek mögött kellett éjnek idején elinalnia. A nagy-baczioniaknak tehát még maig is csak másfél harangjuk van, mi miatt a szomszéd községek lakóseitől elég boszantást kell szenvedniök. A cserepéről híres községet a szászok is gyakran látogatják, miért azzal csufolják őket:

— A ti egy harangotok azt mondja: »hozzák a szászok a nagy bankót« (mély hangon), a kicsike pedig felesel reá: »cserepet adunk érte!« (gyorsan és félhangon mondva.)

*

A pipa. A dohányos székelynek legkedvesebb szerszáma a — pipa. De korántsem szenvedélyből üzi a pipálást, mint a magyarországi paraszt, sem nem büszke rá, mint a talián; inkább hű pajtásnak, búban, örömben osztozó társának tekint, mi abból is kitünik, hogy mikor az egyszerű székelyt kérdezték: hányan voltak itt és itt, így felelt: »ketten, én és a pipám.«

*

A diák és a mendikusa. Az udvarhelyi diák kivonult falura mendikusával egy szép őszi vasárnap. Az ilyen kirándulásoknak több jelentősége volt, melyek közül nem utolsó vala az, hogy a papnál jó ebéd várta, meg hogy rendszeren akadtak szép lányok is, kik iránt a deák soha sem viseltetett ellenszenvvel. Mind e sokféle hasznos és másnemű szórazásnak egy kis prédikáció volt a bére, amitől a deák szintén nem huzódott, mindig lévén egy-két alkalmi szónoklat a kezeügyében. Legátusunk ez alkalommal nem tudván jól a prédikációját, jegyzetet vitt magával a szószékbe. Nyomon követte mendikusa (kis deák), ki mielőtt a templomba kellett volna menni, összejárta a kerteket s még a jövőről is gondoskodván: megrakta kebelét jó érett szilvával.

A deák legnagyobb hatással szónokolt a lombhervasztó őszi, mikor egy szélroham a rendszeren törött ablakon becsapott és a jegyzetet a deák elől elsodorta. Torkán akadt a szó, de nem azért mendikus a mendikus, hogy dögönyözője mellett élet-halálra ki ne tartson: odarohant, hogy a jegyzetet illető helyére szolgáltassa. Mikor lehajolt, burr... a sok szilva mind kigurult a kebeléből a templom közepére. Lett aztán nevetés. A deáknak az Ament ki kellett mondania.

*

Az okosabb esküdt. Ménaság előjárósága valamely ügyes-bajos dologban a csikszeredai járásbirósághoz küldte egyik esküdtjét. Az atyafi igen bugyuta volt, miért a járásbíró ráívalt, hogy:

— Mind ilyen bolondok-e Ménaságon az előjárók?

— Nem biz a' istá'om - felelte a székely.

— Hát miért nem küldtek okosabbat ide!?

— Az okosabbat, követem alásan, nagyobb helyre küldik — volt a székely egyszerű felelete.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Egy angol festő otthona. Londonban most valósággal csodájára járnak Menpes Mortimer, a legkeresettebb angol arczképfestő új palotájának, a melynek valósággal meseszerű a berendezése. A művész évekig dolgozott a berendezés és a butorok tervén, azután Japánba utazott, s ott rendelte meg az egészet. Háromszáz ládában fért ez a sok szép holmi, s hónapokig tartott, míg a művész el tudott mindent izlése szerint helyezni. Minden szobának más a stílje, sőt jóformán a formája is. Az elfogadó terem hat oldalú, s az egész padlót takaró élénk piros szőnyeg erősen elüt a falak ébenfából faragott díszítésétől. A karzat rácsa szintén ébenből készült, a mely mögül aranyozás csillog elő. Kis fülkékben kincset érő selyembutorok kínálkoznak pihenőül, a s egyuttal rejtekül is, mert minden fülke bejárását ráccsal lehet elrekeszteni. A boltozatig nyuló ébenajtóknak és az oszlopok tetejének igen gazdag az aranyozása, s ennek a szingazdag képnek szinte kiegészítője az a téli kertnek is beillő sok délszaki növény, a mely remek vázából buján tenyészik. A szobák butorzata bronzveretű fantasztikus holmi, minden szekrény és tükör egy-egy ritkaság, az atelier pedig oly kápráztató, hogy a művésznek a legnagyobb fényezéshez is hozzászokott látogatóit is meglepi. Indus kendőkben egy vagyon hever szerte-szét a butorokon és a himzésekből egy kiállításra való az, a mi a falakat takarja. A művész boldogságban uszik új hajlékában, a melyben minden ábrándját teljesülve látja a jólétben, a melyet nagyrészt tehetségének köszönhet.

A nevetésről. A kínai ember korántsem nevet oly szívből, mint az európai. Az ő nevetése inkább vihogás, mint a vidámság kitörése. A kínai nevetése amellet teljesen egyhangú. Az arabs ember sem nevet oly vidáman, mint az európai. Különb is nehézkes, lusta ember az arabs, s csak akkor nevet, ha igazán nagy oka van rá. A perzsa elpuhultnak tartja a nevető embert. A perzsáknál a nevetés a gyöngébb nem kiváltsága, amelynek udvariasságból elnézik. A törökre a boszus, az egyiptomra a »józan« jelző nem illik rá egészen, mert bizony a próféta hivei is tudnak jóízűen, szívből nevetni, ha arra okuk van. Egy amerikai, aki nemrég beutazta egész Európát, a következő megkülönböztetéseket teszi az egyes népek nevetése dolgában: Az olasz gyengén, de dallamosan, a német meggondoltan, a francia görcsösen, az angol hidegen és hamisan, vagy ha az alsóbb néposztályhoz tartozik, durván nevet. A skót ember kacagása a szívéből fakad, az ir pedig, ha egyszer nevetni kezd, alig tudja abba hagyni.

Régi erdélyi lakodalmak. A leánynézőn ismerkedett meg a legény és leány. Egymással szembe ültették őket s éjfélig is ittak, mert úgy találták, hogy borban az igazság s borozás közben jobban megismerkednek. A kézfogón a legény »cifrán, kardosan az kezinek első végével megütötte az leányasszony keze ujjainak a végét« s aztán utána küldte a jegygyűrűt. A főuri családoknál a kézfogás és gyűrűváltás annyira kötelezett, hogy a visszalépés megbocsáthatatlan sértés volt az egész családra. A lakodalom előtt a menyasszony és vőlegény házában sirato estét rendeztek. A régi krónikák csak egy ilyen sirató estéről tudnak, amely igazán szomorú

volt. Petki Farkas csikescicsai főember leánya éppen a sirató estén szökött meg egy oláh juhászszal, a ki az apja nyáját őrizte. »A kisasszony, mondja a krónika, a ház ablakából sokszor nézvéen és hallgatván az oláh ifju legény furulyázását, igen megszerette a pakulárt.« Ilyenféle balesetek persze nem igen történtek s a sirató est mindenhol vidám volt. A lakodalomnál a vőlegény és a násznépe ugy intézték az utjukat, hogy megszálltak az egyik szomszédos faluban. Innen követséget küldtek a menyasszonyházához, a hol gazda köszöntötte a násznagyot s megizente, hogy jó szívvvel várja a násznépet. A vőlegény az utolsó szállóhelyig »szerszámos paripán s tollasan« ment, de a lakodalom napján a főurak rend szerint hatlovas hintóban vitték a menyasszonyukat. II. Apafi Mihály aranyos, üveges hintóban hozta Bécsből Kolozsvárra a mátkáját, Báthory Zsigmond pedig nyolcz fehérlóval vontatott pompás kocsin vitte a választottját Gyulafehérvárra. A menyasszony falujának a határán a fiatal főnemesek lövésnyit is rendeztek, a melyben az első díj a menyasszony rokonai részéről adott gyűrű volt. A mikor a vőlegény násznépe a menyasszony házához ért, a násznagy a leányt »haza kérte a vőlegénynek.« »Akkor aztán a főgazda, a menyasszony apja valami tisztességes uri trefát igyekezett a násznagyon, vőlegényen ejteni, melyet a násznagy is azonképpen igyekezett visszadni.« Szokott tréfa volt, hogy a menyasszony helyett más leányt hoztak ki, a násznagy az igazi menyasszonyt követelte, aminek nagyon mulatott az uri kép. A lakodalmas ebéden a násznagnak kellett legtöbbet inni s a bornemissza Bethlen Miklós, a ki Bethlen Sámuel lakodalmán 1684-ben násznagy volt, bizonyos elégedettséggel jegyzi meg: »én is csak félrészegségre sem ittam, hogy a bucsuztatásra eszemen legyek.« Természetesen a főur nem feledkezett meg a falu népéről sem. Három napig tartott a mulatozás a menyasszony, három napig a vőlegény házában. Hogy aztán az új házások a vidám napok után miképp éltek, arról Apor Péter így ír: »Az új házások ugy éltenek, amint lehetett. Némelyek igen jól, csendesen, mások heregve, morogva, koczódva, hogy több vig napjuk sem volt talán az lakodalmok napjánál azok közül is, akik ilyen nagy pompával házasodtanak.«

Ötletes feleség. A megcsalatott asszonyok ritkán cselekszenek hidegvérrel, annál kevésbbé vannak jó ötleteik. Akad azonban okos asszony is, aki a férfi hütlenségnek nem a drámai oldalát használja ki a családi béke érdekében, hanem vig ötlettel szabályozza meg urát. Egy berlini feleséges és többszörös családapa vidékre utaztában megismerkedett egy csinos pinczérleánnyal, s a pár ember egymásba szeretett. Mikor a férfi Berlinbe visszatért, levelezés útján is élesztették a szerelem tüzét. A leány több levelében kérte, hogy vegye el őt feleségül. A férj tudniillik nőtlen emberként szerepelt a vidéken. Egy ilyen levélke azonban a feleség kezébe került. Az okos nő nem rohant neki a férjének, hanem barátságos levelet irt a leánynak, mintha a férj nővére volna, hogy csak jöjjön Berlinbe, ő majd elősegíti a házasságukat. A leány elutazott, a feleség a vonatnál várta, s képzelhető a férj meglepetése, midőn barátnőjét a feleségével látta belépni. »Ez a

férjem, az apróságok meg a gyermekeink«, szólott az ötletes feleség. »No, házasodjatok össze!« A leány boszusan távozott, a lefőzött férj pedig... hogy azután mi történt, erről hallgat a krónika.

A férj hét parancsolata. Feleségedet lehetőleg keveset hagyj egyedül. Ha boszant, ne tedd azt, a mit a legtöbb férfi ebben az esetben tenni szokott: ne menj el hazulról. Az asszony el tudja viselni férjének haragját, nyersségét, durvaságát, csak távollétét nem. Mindennap előfordul, hogy az asszony egyedül ül otthon. De milyen kinokat érez és szenved ilyenkor! Miért nem tartja vissza az asszony férjét szép szóval, könnyvel? Az asszony oly kevés a férfiúnak, hogy ez el sem tudja magának képzelni, hogy ő mennyi az asszonynak. Az ő elmenetele megfosztja az asszonyt napfényétől. Ha otthon maradsz, ne ülj szótlantul, mint egy fatuskó, ne mélyedj könyveidbe. Ha feleséged veszekedik, ne burkolózz mély hallgatásba, hanem add neki vissza tisztességesen és kamatostul. A férj hallgatása örülésbe kergeti az asszonyt. Ha más férfival kezd szerelmi viszonyt, ugy ne színlelj büszkeségedben vakságot. Verésedet a szeretetnek, hallgatásodat közönyösségednek jelöl veszi. Sohase mond feleségednek, hogy nyugalomra van szükséged. Amit közönségesen az asszony szeszélyének, nyugtalanságának és veszekedő kedvének mondanak, az valósággal nem egyéb fölös életerónél, vágyakodásnál és annál a vak érzésnél, hogy magára kell vonnia férjének figyelmét. Adj feleségednek megfelelő foglalkozást, de ne igyekezzél hasztalanul az ő vérmérsékletét megjavítani. Igyekezz feleségedet apró figyelmességekben részesíteni. Apró figyelmességek és olcsó udvariasságok meghozzák a szerelmet. Apró mulasztások, piczike tüszurások megmérgezik a férj és a feleség életét. Más férfiak sohasem feledkeznek meg az apró figyelmességekről feleségeddel szemben. Hizelegj a feleségednek. Ne légy szent négy faladon kívül. Az asszonynak mindig azt kell hinnie, hogy más asszonyok szerelmesek tudnának beléd lenni. Mihelyt végképen meg vagy szelidítve, nem leszel többé érdekes. Légy gazdag és adj feleségednek annyi pénzt, a mennyit csak akar. Az a férfi, a kinek nincs pénze és a ki oly dolgokat kénytelen tőle megtagadni, a melyet az életet kívánatossá tesz, az egyszerűen nem számít. Ha szűkebbre szorítod kiadásaidat, ugy azt mondja a feleséged, hogy nem vagy férfi, mert a férfi gondoskodik feleségéről, mint például X. és Y. Ezeknek a felesége a legszebb ruhában jár, pompás lakása van, nagy társaságot fogad.

Koronás fők életbiztosítása. Tudvalevő, hogy majdnem valamennyi uralkodó biztosítja az életét. A legnagyobb biztosítási díjat Umberto olasz király fizeti; egy angol társaságnál van biztosítva és a biztosítási kötvény harmincz millió frankról van kiállítva. A walesi herczeg tizenöt millió frankra biztosította életét. A czár biztosítási kötvénye tiz millió frankról szól. Henrik porosz herczeg Kinába való elutazása előtt ötödfél millió frankra biztosította életét. Polgár emberek közt a londoni Rothschild báró életbiztosítása a legjelentékenyebb; háromszázezer font sterlinget tesz ki; utána következik az amerikai Vanderbilt, a ki öt millió frankra biztosította életét.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Az ékszeráros leánya.

(Angol regény.)

(Folyt.)

— P. V. L. után. —

Ugyanekkor érkezett egy levél Godfreytől Ellen czimére, melyből Stone asszony megtudta czimét és tudatta vele Izsák halálát.

Ellen is megkapta anyjának gyászkeretes levelét, melyhez Godfrey levele mellékelve volt.

— Anyám írása! csak nem érte baj szegény nagyanyámat — mondá Ellen Juliához fordulva.

— Ez pedig itt Godfrey írása — felelte Julia a másik levélre mutatva.

Ellen a levél után kapott és hirtelen felszakította a borítékot.

Olvadás közben mind haloványabb lett, azután pedig szótlánul átnyújtotta Juliának. A levél tartalma a következő volt:

„Drága Ellen! Rossz hírrel jövök. Felix eltűnt. Egész talány előttem, hogy történhetett ez meg. Most azon fáradozom, hogy felkutassam. Sir Felix kérésére Izlandba mentem vele, hogy ott néhány vázlatot készítssek számára. Otilétünk óta egészen megváltozott. A kedélyes vig ember azóta szórakozott rossz kedvű lett. Én sejtettem az okát ennek a változásnak, de ezt majd csak szóval fogom elmondani, ha visszatérek. Eltűnése napján estig együtt barangoltunk a vidéken. Este annyira ki voltam merülve, hogy azonnal elaludtam. Csak reggel tudtam meg, hogy Sir Felix még azon éjjel újra kiment s azóta nem is tért vissza. A halászok látták, amint apály idején a tengerparton sétált és egészen letért a rendes partról a tenger felé. A szállodában azt mondta, midőn eltávozott, hogy fürödni megy.“

Alig hogy elolvasta Julia a levelet, a másiktól már megtudta Ellen atyja halálát is.

— Gyerünk haza, csak mielőbb haza! — kiáltotta a szerencsétlen leány s fájdalomában leroskadt a meleg homokra.

Mihelyt Godfrey megkapta Izsák és Hanna levelét, azonnal Londonnak vette útját és a temetésre meg is érkezett.

A Bertalan-templomhoz tartozó temetőbe temették a vén Izsákot. A sír egyik oldalán Godfrey állott, a másikon az özvegy. Hideg nyugalommal nézte végig a szertartást. Egyetlen köny sem áztatá arcát annak, kire Izsák drágaságai szálltak.

Midőn a koporsót leeresztették a sírba, az özvegy karonfogta Godfreyt és haza felé indult.

— Jőjjön, — mondá — anyám örülni fog, ha viszontlátja.

A nagymama örömmel üdvözölte Godfreyt.

— Te vagy az, fiam — kezdé — és Sir Felix hol van?

— Elveszett, nem tudom merre van.

— Talán csak nem?

— Anyám, — szól közbe Hanna — erről nem szóltam neked, mert anélkül is elég szomorú vagy, de most már nem titkolom előtted, hogy Sir Felix meghalt!

— Mi baja volt, mi történt vele!?

— Valószínű, hogy öngyilkos lett, ha csak nem valami más véletlennek lett áldozata!

— Üljön le, Godfrey és mondjon el nekem mindent, amit erről a dologról tud — szól Mrs. Stone.

Godfrey elmondta, amit tudott. Véleménye az volt, hogy Sir Felix öngyilkosságot követett el, mert szerelmes volt egy szegény leányba, akit vagyoni viszonyainak rendezése miatt elhagyott. Időközben megsajnálta, hogy Izsákkal ezt a szerződést megkötötte és ez okozhatta halálát.

— Tudatta ismerőseivel a szerencsétlenséget?

— Tegnap voltam a leánynál, akit szeretett, de nem volt otthon, atyjával elutazott. Holnap Kentbe megyek. Felix szolgája velem jött. Ő találta meg ura ruháját egy szikla tövében. Ha módomban fog állani, megtartom szolgálatomban ezt a szegény embert.

— Ez nem ütközik semmi nehézségbe. Férjem utolsó kívánsága az volt, hogy vegye nőül Ellent. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha felhagy a művészettel. Itt a házban kell laknia és Izsák helyét betöltenie, én pedig oldala mellett fogok dolgozni, mint előbb Izsák mellett.

Godfrey kemény tusát vivott önmagával, de a nagymama titkos intésére beleegyezett a kiszabott feltételbe, ha Ellen még mindig szereti és nőül akar menni hozzá.

Ezek után Mrs. Stone Godfreyt anyjával magára hagyta és dolgozószobájába átment. Az ajtót beresztelte maga után. Az amugy is sötét szobában a borus idő folytán csak félhomály uralkodott.

Mily nagy volt azonban rémülete, midőn az egyik sarokban levő széken, melyen férje meghalt, egy férfit pillantott meg, aki feltűnően hasonlított Stone Izsákhhoz.

Az első pillanatban az ajtóhoz akart rohanni, hogy segítségért kiáltson, de azután meggondolta magát és a férfi elé állott. Tudta, hogy ki, nekik le kellett egyszer számolniuk amugy is.

— Ön az, Stone Jakob?! — kezdé halk, reszketeg hangon.

— Ismersz még engemet, Hanna?

— Mikor érkeztél Angliába?

— Tegnap.

— Különös véletlen, hogy éppen atyád temetése napján!

— Ez teljesen egyezik az én szerencsétlen életemmel.

— Elebb is jöhettél volna!

— Én mindig vagy korán vagy későn érkeztem a szerencsémhez. Most azért jöttem, hogy kibéküljek atyámmal. Elkéstem. Egy éve annak, hogy levelet irtam neki, valószínű, hogy nem kapta meg!

— Nem látta leveledet — felelte Mrs. Stone.

Azt azonban elhallgatta, hogy a levelet ő vette kézhez és miután elolvasta, megsemmisítette. E helyett megmondta neki, hogy évekkal ezelőtt levél érkezett Amerikából, melyben tudósították, hogy sárgalázban elhalt. Jakob nem is gyanította, hogy kitől eredhet ez a hazugság.

— Most azt szeretném tudni, hogy ki bocsátott téged ide? — kérde Hanna. — Ki tud róla, hogy itt vagy?

— Senki, csak az öreg Jabez. Ő sem ijedt meg kevésbé, mint te, midőn meglátott. Megtiltot-

tam neki, hogy jövelemről bárkinek is valamit szóljon.

— És honnét jöttél ide?

— Valahonnan a világ végéről. Különbem sem tartozik a dologhoz, hogy honnan jövök és merre megyek. Ha te tudnád, mily viszontagságokon mentem keresztül tizenhét év óta! Midőn meghalottam, hogy atyám felesége lettél, jobbnak tartottam, ha nem tudtok rólam.

— És miért változtattad meg szándékodat?

— Mert tönkre mentem. Nem volt szerencsém sem Amerikában, sem másutt. Egészségem és munkakedvem oda van, tehát haza jöttem, hogy öregségemre meghuzzam magamat valahol.

— Csodálom, hogy nem tudtál zöld ágra vergődni.

— Az én lelkiállapotommal nem voltam képes a legkisebb eredményhez jutni. Ennek pedig te voltál az oka. Te, aki az apát és fiut egyaránt szeretni tudtad és elüldözted a fiut, hogy a vagyonos apát magadnak megtarthassad.

— Ne illess engem szemrehányásokkal. Mindennek magad voltál az oka.

— Képmutató! Akarod újra hallani a rég elmúlt történeteket? Engem szerettél, apámhoz mentél férjhez, hogy a vagyont magadnak megszerezhesd.

— Ne beszélj nekem azokról a szomorú időről.

— Szomorú idők voltak azok neked? Talán most is szomorkodol, hogy atyám meghalt. Te okos Hanna. Még ma is úgy utállak, mint akkor, mikor megcsaltál.

Mrs. Stone nem veszté el higgadtságát. Jakab vérmérséklete hasonlított az atyjához, melyet elég alkalma volt megszokni.

— Hol van atyám végrendelete! — kiáltá Jakab dühösen

— Ha csendesesen viseled magad, megmutatom neked.

Hanna egy vasszekrényhez lépett s abból kivette az okmányt. Kellő óvatossággal Jakab elé tartá, aki végigolvasta.

— Te kigyó! Hát ez atyám végrendelete! Minden a tied és leányodé, én semmit sem kapok?!

— Ez Stone Izsák akarata.

— És a te akaratod is? Földönfutóvá, koldussá akarsz tenni újra?

Mrs. Stone nem válaszolt rögtön, hanem azon gondolkozott, mikép használja ki a helyzetet saját előnyére. Nem akarta kétségbeesésbe üldözni Jakabot, nehogy magának ártson vele; de jobbnak akarta magát mutatni az apánál. Megmondta neki újból, hogy a végrendelet atyjának akarata, hogy szabályszerűen van kiállítva, tehát Jakab semmire sem számíthat.

Jakab homlokához kapott, azután eltakarta arcát és szótlanul az asztalra hajtá fejét.

Hanna kiment. Godfreyt és anyját nézte meg, kik a másik szobában a kandalló előtt ültek.

— Igazán bosszantó, — kezdé Mrs. Stone — hogy épen most jött valaki hozzám. Messziről érkezett és sietős dolga van. Ne nehezteljen tehát Godfrey, ha anyámmal hagyom és távozom.

— Segíthetek valamiben? — kérde Godfrey.

— Köszönöm, nem. Az illetőnek nagyobb követelése van, amit azonnal ki fogok fizetni.

— De hát miért jön épen ilyen napon; ki bocsátotta be?

— A raktárnok. Jabez már évek óta ismeri, férjem sűrűn érintkezett vele.

Ezután Mrs. Stone kiment és Jabeznek megparancsolta, hogy vigyen Jakabnak teát.

A boldogtalan még akkor is ott ült mozdulatlanul, gondolatokba mélyedve s nem is látszott észre venni, hogy Jabez és Hanna kis asztalt toltak eléje, melyre azután a teakészletet elhelyezték.

— Teázzék, Jakab, mielőtt elmenne — szólítá őt Hanna barátságosan.

— Azt gondolom, el sem megyek — felelte Jakab.

— El kell mennie, de előbb egyék — mondá határozottan Hanna.

— Tanum vagy, Jabez, — kezdé Jakab keserűen — hogy ez az asszony engemet atyám házából kiüldöz, miután minden vagyontól megfosztott. Az pedig nem igaz, hogy atyám levelet kapott, melyben azt irták volna neki, hogy meghaltam. Máskülönbem ő ezt végrendeletében megemlítette volna, mert nem tudhatta, hogy nincs-e örökösöm.

(Folytatása következik.)

Az ezüst menyegző.

A kicsiny, egyszerű lakás megnagyobbodott, s a mellékutczából a széles és csinos főutra költözött egy nagy ablakkal ellátott hatalmas palotába. A régi, egyszerű butorok persze még megvoltak, de már helyet cseréltek. A nádszékek az ebédlőből a gyerekszobába kerültek, a régi szófa pedig a szalonból a leányok szobájába. Lenn a szalonban már minden diófából és ébenfából volt, s bársonnyal és selyemmel voltak bevonva a szófák és karosszékek. Ez az átváltozás huszonöt év alatt történt, s most volt az ezüst menyegző.

A csinos pénztárosból, aki oly csodaszépen hegedült, igazgató lett; megkövéredett és most már épen nem volt oly csinos, és évek óta nem volt hegedü a kezében. A kicsiny, karcsu, kék szemű, rózsás arcú és aranyfürtös nevelőnőből igazgatóné lett, s most már tokája és kissé nagyon vörös arca van. Az aranyfürtök most már ezüstöseknek látszanak, hófehér homloka ránczosodik, s az alakja már nagyon régóta nem karcsu. De aki az anyát fiatalabb korában is akarja látni, annak csak odább kell mennie néhány lépcsővel: három leánya, Ida, Jenny és Käthe épen olyan, mint ő volt leánykorában.

Ez huszonöt év alatt történt s ma van az ezüst menyegző.

Ez alatt az idő alatt nem egyformán ragyogott a fejük fölött a nap. A pénztárosnak nem volt nagy jövedelme, s Ida, Jenny és Käthe nagyon gyors egymásutánban jött a világra, ugyszintén Erik, Kurt és Henrik is. Némely napokon üres volt az éléskamra s a pénztárosnénak nagyon sokat kellett törnie a fejét a háztartási könyvecske fölé hajolva. De a pénztáros derék ember volt. A gyermekszoba zenekara valahányszor megnövekedett, az apa kedve és ereje mindig megnagyobbodott s az apró gyermekek rózsás ajkacskái pompás üzleti terveket sugdostak neki. Igazgató és vagyonos ember lett belőle. A mama szépsége oda volt ugyan, de kárpótlásul láthatatlan szárnyak nőttek a vállain s így lehetőleg épen olyan angyal volt, mint aminőnek fiatal korában külsőleg látszott. A papa az irodában egyre erélyesebb és szigorubb lett ugyan, de otthon egyszerre megszeli-

dült, amint puha fehér karok ölelték át. Jenny sokáig beteg volt, a kis Kurt pedig meghalt s ez is hozzájárult ahhoz, hogy a pénztáros a családja körében mindjárt megszeliült, ha szeretettel fordultak feléje.

Mindez huszonöt év alatt történt s ma, csodaszép tavaszi napon van az ezüst menyegzőjük.

Reggel Käthe ébredt föl legelőszőr. Szőke fűtös haját félretolta az arczáról, gyorsan felöltözött, a szalonba sietett s megnézte azokat a virágokat, melyeket a család barátai és ismerősei küldtek. S aztán felköltötte a nővérét, Jennyt. A fiatal leányok szobájában megkezdődött a munka. Csinos virágkoszorukat és csokrokat készítettek s arról beszélgettek, hogy vajjon mit szól majd a papa meg a mama a virágokhoz s hogy vajjon a papa most a szokottnál kissé szeretetreméltóbb lesz-e Sven, a törvényszéki jegyző iránt s hogy Ida korán eljön-e majd a gyermekeivel?

Mert az igazi ezüst-menyasszonynak már nagymamának kell lennie. Az ezüst menyasszony arczán az ősz virágaival a tavasznak kell játszania.

Máskor a mama szokott legelőszőr megjelenni az ebédlőben, de ma szándékosan sokáig aludt. A leányoknak természetesen zavartalanul kell feldisznitniök az ebédlőt.

A papa már régen fölébredt, de a mamuskát nem akarta zavarni. A két kis kövér emberke egyszerre emelkedett föl az ágyban.

— Lina!

— Gusztáv!

— Ma van az ezüst menyegzőnk, Lina.

— Igen, ma van, Gusztáv.

Egy kis fehér alak áthajolt az ágy szélén a másik ágyra s így szólt:

— Köszönöm, nagyon köszönöm ezt a huszonöt esztendő, Lina!

A másik kis alak így válaszolt:

— A jó Isten áldjon meg téged Gusztáv.

A szalon és az ebédlő már virágoskerthez hasonlított. Még a papa és a mama csészéi is telve voltak virággal. Hát még az ajándékok! Erik nagy-szerű tajtékpipát vett, ezüst kupakkal. Käthe és Jenny gyümölcsös tálat szerzett, persze nikelből, mert ezüstre nem telt zsebpénzükből. Végre megérkezett a »doktorné« is a férjével, a gyermekekkel s egy ékszeres tokkal, amelyben egy ezüst koszoru volt, — hajdiszül a mama számára. A koszoru ágainak tulajdonképpen aranyból kellett volna lenniök, de az ezüst jobban illett a nap jelentőségéhez s az ifju házaspár tárczájához.

Minna, a régi szobaleány oly ünnepélyesen nyitotta ki az ajtót, mintha legalább is udvarmester volna, s a két kis kövér alak, aki most már feketébe volt öltözve, bejött, s gyermekeinek és unokáinak a karjaiba borult. Ida kis fia igyekezett elmondani azt a pár szót, melyre az anyja tanította: »Isten áldja meg a nagypapát és a nagymamát.«

A nagypapa és a nagymama ragyog a boldogságtól. Most még boldogabbak, mint huszonöt évvel ezelőtt voltak. Az ég sok mindennel megajándékozta őket, amiért hálásoknak kell lenniök. De mégis elborul egy kissé az arczuk, amint körül néznek az asztal köré ült gyermekeken és unokákon. Käthe odasiet hozzájuk, átkarolja a fejüket, s átad nekik egy levelet ezekkel a szavakkal: »Henrik öcsénk küldte az ezüst menyegzőre.« A boru egyszerre eltűnik a kedves arczokról, s a szemeik ismét vidáman ragyognak. Papa remegő hangon fölolvassa a

levelet, amelyen braziliai bélyeg van. A levél csupa szeretet és bánkódás, remény és hálálkodás.

Henrik rossz fiu volt. Nagyon sok gondot és szeretetet pazaroltak rá, de hiába, s végre elment a nagy világba, hogy valahol a távolban új életet kezdjen. Mindig üres volt a helye az asztalnál, s csak ő rontotta meg ezen a napon az ünnep boldogságát és örömét. Most, hogy megkapták a levelet, mindenki megkönnyebbülten sóhajtott föl: »Hál' Istennek!«

A nap folyamán sok látogató jött: frakkos és rendjeles urak, s nehéz selyembe öltözött, ékszeres hölgyek. Délben megjelent a törvényszéki jegyző is, aki miatt hol piros rózsa, hol meg fehér lilium ragyogott Käthe arczán. Délben eljött a pap is és igen szép beszédet tartott az ezüst hajszájakról és az élet őszéről, amelyet, ime, a tavasz virágai díszítenek. Erik, a diák, ebéd alatt igen szép beszédet akart tartani, s azt remélte is, mert ő volt az egyetem a legjobb szónok, de most, mikor az ebédlőben végignézett a kedves arczokon, egyszerre elfelejtette a szép beszédet, amelyet jól betanult, s meglehetősen közönséges dolgokat mondott. De azért a papa és a mama meglehetősen mondotta neki: »Az Isten áldjon meg, kedves fiam!«

A vendégek elbucsuztak, s már a gyermekek is jó éjszakát kívántak. A kis Gusztáv elmondta az esti imádságot, s elaludt nagynénjének a szobájában a szófán. A papa és a mama még a szalonban ült, s mind a ketten nagyon kifáradtak és kimerültek voltak.

Régi emlékek ébredtek föl a sziveikben, s a két öreg szeretett volna még egy pár meleg szót váltani egymással.

A papa szerette volna azt mondani, hogy ők két vén fához hasonlítanak, amely hullatja leveleit. A leányaik sem sokáig maradnak otthon. Hogy udvarolt ma is a törvényszéki jegyző Käthenak! Épen így, mint huszonöt évvel ezelőtt bizonyos pénztáros egy bizonyos kis nevelőnőnek. Ha a leányok férjhez mennének, megint egyedül maradnának — de azért a papa mégis boldog és meglehetősen volna akkor is, ha csak a kis mama volna mellette,

Ilyesmit szeretett volna mondani az igazgató, de ilyen hangon már oly régen nem beszélt, hogy most sem tudott egyebet mondani, mint ezt:

— Lina, a szalonban is eloltották a lámpákat?

A selyembrokát ruha alatt izzott és hullámzott az igazgatóné keble. Ugy érezte, hogy azokról az időkről kellene beszélnie, amikor bizonyos pénztáros egy bizonyos kis nevelőnővel csónakázott a nyári estéken s csodaszépen hegedült neki. Azt szerette volna mondani, hogy ezt a kis kövér, kissé már kopasz igazgatót sokkal jobban szereti, mint egykor a karcsu s ifju pénztárost. De nagyon fáradt volt s csak ennyit mondott:

— Kedves Gusztáv, bezártad a liquerös üveget is?

Mikor aztán az öreg pár a függő lámpát elfujta s bement a hálószobába, — az öreg, szigorú igazgató keblére ölelte a kis, kövér igazgatónét s a meghatottságtól könnyezve így szólt:

— Az Isten áldjon meg, édes kis mama!

A. Hedenstjerna.

Egy tisztviselő szomorú vége.

Irtó: Csehov Antal.

Egy szép este a nem kevésbé szép végrehajtó: Iván Dimitrijevics Cservjakov ott ült a földszint második sorában s látcsövével a színpadra nézett, ahol a »Cornevillei harangok«-at adták. Nagyon odafigyelt és végtelenül boldog volt.

Most hirtelen . . . Az elbeszélésekben nagyon gyakran elő szokott fordulni ez a »hirtelen« szó. De az íróknak igazuk van, hiszen annyi váratlan dolog történik az ember életében! Most hirtelen elfintorította az arcát, szemei szinte kidülledtek üregeikből, lélegzete elakadt . . . Cservjakov elvette szeme elől a látcsövet, előre hajolt és . . . hupci!!! Nagyon tüsszentett. Soha, sehol senkinek sincs megtiltva a tüsszentés. Tüsszent a paraszt, tüsszent a rendőrfőnök, sőt gyakran még a titkos tanácsosok is tüsszentenek. Szóval mindenki tüsszent. Cservjakov sem jött tehát zavarba, zsebkendőjével megtörülte arcát és — minthogy udvarias ember volt — körülnézett, hogy csinált-e valakinek kellemetlenséget azzal, hogy tüsszentett. De most mégis megzavarodott. Azt látta ugyanis, hogy egy öreg ur, aki éppen előtte ült az első sorban, nyakát és kopasz fejét keztyűjével törülgeti és valamit mormog magában. Cservjakov megismerte az előtte ülő kopasz öreg urat: Brisakov volt, a pénzügyminiszterium egyik legmagasabb rangú tisztviselője, tábornoki ranggal.

— Bizonyára a fejére tüsszentettem, — gondolta magában Cservjakov. — Nekem ugyan nem főlebbvalóm, de mégis nagyon kellemetlen a dolog. Bocsánatot kell tőle kérnem.

Most Cservjakov elkezdett köhécselni, majd előrehajolt és ezeket a szavakat suttogta a tábornok fülébe.

— Bocsásson meg, exczellenciás uram! Rátüsszentettem a fejére . . . véletlenül . . .

— Nem tesz semmit!

— Az Istenre kérem, bocsásson meg, hiszen nem akartam!

— Ugyan kérem, legyen szives leülni! . . . Ne zavarjon! . . .

Cservjakov még jobban megzavarodott. Bambán mosolygott és megint csak a színpadra nézett, de már nem oly boldogan, mint az előbb. Nagyon nyugtalanzkodott. A fölvonásköz alatt odament a tábornokhoz, egy ideig ide-oda tipegett, majd mikor jól összeszedte magát, így szólt halkán, nagy tisztelettel a tábornokhoz:

— Exczellenciás uram! Én az előbb véletlenül a fejére tüsszentettem! . . . Bocsásson meg . . . hiszen . . . legyen meggyőződve . . . egyáltalában nem volt szándékom.

— Hagyja el kérem! . . . Hiszen már el is felejtettem a dolgot és ön most megint előhözza! — szólt a tábornok és ajkai idegesen remegtek.

Még azt mondja, hogy elfelejtette és csak úgy szikrázik a szeme a dühtől! — gondolta magában Cservjakov, miközben bizalmatlanul tekintett a tábornokra. Még csak szóba sem akar velem állni. Pedig meg kell neki magyaráznom, hogy éppen nem volt szándékomban . . . meg hiszen tüsszenteni csak muszáj. Még azt fogja rólam hinni, hogy készakarva köptem a fejére. És ha most nem hiszi is, később eliheti, és akkor . . .

Mikor hazaért, elmondta a feleségének, hogy milyen ügyetlenséget követett el. Ugy látszott, hogy a felesége nem tartja a dolgot olyan fontosnak. Eleinte ugyan megijedt, de mikor megtudta, hogy Brisakov nem annak a minisztériumnak a tisztviselője, amelynél a férje szolgált, megnyugodott.

— Azért mégis jó lesz, ha átlépsz hozzá és bocsánatot kérsz tőle! — vélekedett az asszony. — Még utóbb azt hinné: azt sem tudod, hogy mi illik, mi nem.

— Hiszen éppen ez a furcsa! Én bocsánatot kértem tőle, de ő oly csodálatosan viselkedett . . . egyetlen komoly szót sem lehetett vele beszélni. Különbösen nem is volt nagyon alkalmas az idő a beszélgetésre.

Másnap aztán Cservjakov legszebb ruháját vette föl, megnyiratkozott és elment Brisakovhoz, hogy megmagyarázza neki a dolgot . . . Mikor belépett a tábornok fogadószobájába, ott egész sereg kérvényezőt talált és ott volt köztük a tábornok is, aki már átvette tőlük a kérvényeket. Miután még néhány folyamodást elintézett, megpillantotta Cservjakovot.

— Tegnap a színházban, ha még méltóztatik rá emlékezni, exczellenciás uram — kezdte el mondókáját a végrehajtó — tüsszentettem és . . . véletlenül rátüsszentettem . . . a . . . a . . . fe . . . Bocsásson meg, kérem . . .

— No, már ez bolond egy dolog! . . . Ugyan, az Isten szerelmére, mit akar még? — szólt a tábornok indulatosan s a sorban következő folyamodóhoz fordult.

Még csak nem is akar hozzám szólni! — gondolta magában Cservjakov és elsápadt. Tehát haragszik! Nem, ez a dolog nem maradhat ennyiben! . . . Meg kell neki magyaráznom! . . .

Mikor a tábornok már az utolsó folyamodóval is végzett és már belső termeibe akart visszavonulni, Cservjakov elébe lépett és alázatosan így szólt hozzá;

— Exczellenciás uram! Bocsásson meg, hogy bátor vagyok alkalmatlankodni, de az, hogy itt vagyok, őszinte megbánásom jele . . . Hiszen, mint ahogy ön is gondolhatja, véletlenségből történt az egész . . .

A tábornok siralmas arcot vágott és bosszusan legyintett a kezével.

— Ugy látszik, uram, ön tréfát akar üzni velem! — szólt és eltűnt az ajtó mögött.

Hogyan? . . . Tréfát üzni? . . . — gondolta magában Cservjakov. Már hogy volna ez tréfa! Hogyan lehet az, hogy ezt egy tábornok nem képes megérteni?! Tehát, ha nem tetszik ennek a henczegő firmának a bocsánatkérésem, vigye el őt az ördög. Ezután már csak levélben fogom neki a dolgot megmagyarázni, de ide többé be nem teszem a lábam. Nincs rá eset, hogy még egyszer eljőjék ide.

Igy töprengett Cservjakov, mikor a tábornoktól hazafelé ballagott. De azért mégsem irt levelet a tábornoknak, mert bár sokáig gondolkozott rajta, hogy mit is írjon neki, mégsem birt kieszelni semmit és végre is abbahagyta az egész levélírást. Ezért aztán másnap mégis csak el kellett neki mennie a tábornokhoz, hogy a dolgot alaposan megértesse vele s teljes bűnbocsánatot nyerhessen.

— Már volt szerencsém tegnap elmondani, exczellenciás uram, — kezdte beszédét, mikor a tábornok kérdőleg tekintett reá — hogy a viláért

sem engedném meg magamnak, hogy exczellenciás urammal, mint ahogy ezt tegnap kifejezni méltóztatott, tréfát üzzek. Én akkor mindjárt bocsanatot kértem azért, hogy a fejére tüsszentettem . . . eszem ágában sem volt rossz tréfát csinálni. De hogyan is mertem volna ilyesmit megtenni. Ugyan micsoda tekintélyük volna a magasabb állású tisztviselőnek, hogy ha mi ilyen tréfát engednénk meg magunknak!

— Ki innen! Mars ki! — dörgött a tábornok, aki kékült, zöldült egyszerre és egész testében remegett.

— Tes . . . sék? . . . -- hebegett Cservjakov, ijedtében szinte kővé meredve.

— Mars ki innen! — kiáltott rá megint a tábornok, miközben haragjában eszeveszetten dobogott a lábával.

Cservjakov körül egyszerre elkezdett forogni az egész világ. Se látott, se hallott többé, odasompolygott az ajtóhoz, lebandukolt az utcára és úgy támolgott, dülöngött rettenetes nagy bujában, anélkül, hogy halvány sejtelme is volna arról, hova megy. Végre is hazatalált a lakására, ott aztán úgy ahogy volt, a legszebb ruhájában lefeküdt a pam-lagra és . . . meghalt.

ANEKDOTÁK.

Becslés. Eladod a kutyádat, Jancsi?

— Megkaphatod husz koronáért.

— Értelmes állat?

— Meghiszem azt! Tud ez ennyit, mint én magam!

— Ugy? Hát két koronát adok érte.

*

Okosan. — De, kedves Goldblatt ur, ha maga olyan szegény, hogy nem tudja az én fáradságomat megfizetni, hát mért nem hívatta a kerületi vagy járási orvost, minek hivat engem ki a városból?

— Tetszik tudni doktorlében, minek hívassam én az itteni fuser doktorokat? gondoltam magamban: ha fizetni már úgy sem tudok, hát azért az árért hivatok mindjárt egy kitűnő specialistát.

*

Nőismerő. — Ha még el akarsz bucsuzni, légy a pályaudvaron; öt óra harminczöt perczkor indul Gertrud vonata.

— Akkor ráérek, ha hat órákor leszek ott. Gertrud mindig elkésik legalább fél órával.

*

Külömbőség. — Az a hölgy szeretne szeczeszionista-sovány lenni.

— De azért a kúra daczára is nem szeczeszionista, hanem cionista a formája.

*

Kiváncsiság. — Miért vonultál vissza Kázmér ural, Tilda?

— Csak a kiváncsiságomat akartam kielégíteni.

— És kielégítette?

— Dehogy, még csak csókot sem akart tőlem rabolni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

R. G. A kéreztett államtitkár czime: Budapest, V., Hold-utca, Vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium.

3524. sz. tag. A Habsburg-dinastia Magyarországon 1526. óta uralkodik, amikor a nemzet egy része a maga szabad akaratából választotta fejedelmévé I. Ferdinándot. A dinastia 1687-ben férfiágon, 1723-ban pedig női ágon is örökös jogot nyert az uralkodásra. Ezt az utóbbi törvényt a »pragmatica sanctio« néven ismerjük. III. Károly uralkodása idején készült, megállapítja a magyar királyság viszonyát az uralkodóházhoz és annak osztrák tartományaihoz, rendezi a női ágon való trónöröklés jogát, elismeri és megerősíti a magyar királyság önállóságát s a nemzet minden szabadságait. Feltételül tüzi ki, hogy a királyok hitlevelet adjanak koronázásuk alkalmával, az ország alkotmányára esküt tegyenek és hogy Magyarország mindenkor csak magyarok által legyen kormányozható. Kimondja azonban ez a magyar törvény azt is, hogy a magyar királyság a hozzá tartozó országokkal együtt elválaszthatatlanul egybe van kapcsolva az uralkodóház többi országaival s ezekkel együtt birtoklandó minden időben.

4230. *Susine Gyurgyenovác*, Brázai Kálmán, IV. ker., Muzeum-körut 23.

Szrubián Ede, T.-Kubin, 3 korona 90 fillért; *Kertész Albert, Felső-Galla*, 6 korona 70 fillért; *Szűcs Sándor, T.-Szt.-András*, 6 korona 80 fillért; *Biró Ede, Kovászna*, 6 korona 80 fillért; *Horváth Gábor, Csála*, 7 koronát; *Várady Goesaltovszky Samu, Bánréve*, 7 korona 30 fillért; *Szalóky János, Ipolyság*, 8 korona 50 fillért; *Suhajda Gyula, Túrje*, 8 korona 85 fillért; *László Ferencz, Kolozsvár*, 8 korona 90 fillért; *Mattyasovszky Gyula, M.-Szék*, 9 korona 70 fillért; *Béczy Vincze, Ivanec*, 9 korona 90 fillért; *Szathmáry József, Dorogh*, 9 korona 90 fillért; *Csáky István, Arad*, 10 korona 5 fillért; *Zsebők István, Ács*, 10 korona 10 fillért; *Magyar Mihály, Kisvárd*, 10 korona 20 fillért; *Szalmuther József, Kismarton*, 11 korona 35 fillért; *Könyves Kálmán, K-Kun-Félegyháza*, 11 korona 36 fillért; *Magyari Dénes, Fogaras*, 11 korona 70 fillért; *Duray Sándor, Budapest*, 12 korona 8 fillért; *Tóth József, Ipoly-Pásztó*, 12 korona 40 fillért; *Tóth Ferencz, Anina*, 12 korona 75 fillért; *Cseh Sándor, Uj-Péteri*, 13 korona 48 fillért; *Virbán János, Maros-Bogát*, 16 korona 39 fillért; *Balázs Márton, Maros-Ludas*, 16 korona 39 fillért; *Petykó András, Eger*, 16 korona 39 fillért; *Schmelhaus Emil, Gány*, 16 korona 90 fillért; *Berzéthi Nándor, Murány*, 17 koronát; *Gáspár Vilmos, Csakova*, 17 koronát; *Lőcsey György, Tövis*, 17 korona 96 fillért; *Kemény Pál, Budapest*, 18 korona 35 fillért; *Máté Kertész Mihály, Ujszékely*, 19 korona 69 fillért; *Galba Mátyás, Lipótvár*, 19 korona 70 fillért; *Sziklay László, Budapest*, 19 korona 74 fillért; *Pekurár Simon, Soborsin*, 25 korona 40 fillért; *Gyalay Gábor, Tószeg*, 26 korona 87 fillért; *Dániel Sándor, Banicza*, 27 korona 20 fillért; *Ehrlich József, Déva*, 29 korona 58 fillért; *Egyházy János, Esztergom*, 32 korona 80 fillért; *Schiller Miksa, Breznóbánya*, 39 korona 35 fillért; *Vécsey Vilmos, Budapest*, 46 korona 59 fillért; *Sternthal József, Budapest*, 46 korona 23 fillért; *Guttman Ignác, S.-A.-Ujhely*, 49 koronát; *Zsigó György, Nagy-Várad*, 62 korona 56 fillért; *Torzás György, Temesvár*, 63 korona 82 fillért; *Polgár Sándor, Fiume*, 67 korona 71 fillért; *Vogyeráczy József, Budapest*, 73 korona 28 fillért; *de Rivó József, Bród*, 102 korona 86 fillért köszönettel nyugtazzuk, megfelelően elszámoltuk. — *Baranyai Fülöp, Ujpest*, augusztus, szeptember, október és november hónapokra, főlölsleg 40 fillér; *Asbóth Lajos, Popovaca*, december, január és február hónapokra; *Schwarczkopf János, Pécs*, április óra;

Pojmann Vincze, Somogy-Szobb, április óra; özv. Juhász Gáborné, Boba, április óra; Maár Ferencz, Nebojsza, márczius, április és május hónapokra; Adaska Mihály, Melsicz, április és május hónapokra; Elbl Károly, Budapest, április és május hónapokra; Vitális Lénárd, Losoncz, május óra; Sztéhlich Orbán, Kassa, május óra; Görög Mihály, Körösmező, május óra; Böhm János, Chocholna, május óra; Balhási János, Vinkovce, május óra; Simon Ede Dániel, Perjámos, május óra; Rigasz András, Jeny, május óra; Patay Károly, Kispeszt, május óra; Dézsy Imre, Munkács, május óra; Skvorác János, Doberlin, május óra; Kakuszy Antal, Karánsebes, május óra; Andrejcsák András, Bártfa, május óra; Sinkó Péter, Fogaras, május óra; Sütő András, Zimir, május óra; Mandák János, Budapest, április, május és június hónapokra; Csonka Imre, Szeged, április, május és június hónapokra; Baga József, Maros-Bogát, április, május és június hónapokra; Kreisz József, P.-Szt.-Lőrincz, május és június hónapokra; Bálint Géza, Győr-Szabadhegy, május és június hónapokra; Sári András, Tata, május és június hónapokra; Hangay László, Ujpest, május és június hónapokra; Gombos Miklós, Budapest, május és június hónapokra; Hagyó János, Paks, május és június hónapokra; Szele Sándor, Felnémet, május és június hónapokra; Rózsa Mihály, Szinóbánya, május és június hónapokra; Csernus Károly, Budapest, május és június hónapokra; Székely László, Jóiész, május és június hónapokra; Horváth Ferencz, Belényes, május és június hónapokra; Balogh Gyula, Holics, május és június hónapokra; Mudrony Gábor, Szatmár, május és június hónapokra; Lukács Elek, Felső-Sebes, május és június hónapokra; Kollár János, Polgárdi, május és június hónapokra; Kocsis Lőrincz, Gyéres, május és június hónapokra; Górn Illés, Budapest, május és június hónapokra; Margétsch Tivadar, K.-Szt.-Márton, május és június hónapokra; Szántó Zsigmond, Arad, május, június és július hónapokra; Huber Ede, Felső-Nyék, július óra; Süli Pál, Szeged, július óra, főlöszleg 95 fillér; Podrabszky Jenő, Szombathely, június, július és augusztus hónapokra könyveltük.

Felelősszerkesztő: **Temesváry Alajos.**

TANKÖNYV

A VASUTI ALTISZTI KÉPESÍTÉSHEZ.

- TARTALMA: I. Történelem.
 II. Földrajz.
 III. Természettan.
 IV. Számtan.
 V. Mértan.

Irta: **KERTÉSZ ÁRMIN.**

m. kir. áll. vasuti hivatalnok.

A könyv megrendelhető szerzőnél. Budapest, Dohány-
 utca 28. sz. és lapunk kiadóhivatalában.

Bolti ára 2 korona 20 fillér.

A „Kitartás” tagjai és előfizetői megrendelhetik kiadóhivatalunk útján **1 korona 60 fillér kedvezményes árban.**

Buschmann F. könyvnyomdája Budapest (Haris-Bazár).

Egy rovátkoló mint előmunkás

felvétetik 6 gép kezeléséhez 6 korona kezdőfizetéssel. Csakis olyanok jelentkezzenek, a kik a rovátkolást Ganz rendszere szerint 6 késsel tökéletesen értik, a rovátkoló gépeket önállóan rendbe hozni tudják, segédmunkások kiképzéséhez értenek, valamint uni-versális maró-, köszörű- és gyalugépek kezelésében jártasak. Ajánlatok «W. T. 3571» jelige alatt **Rudolf Mosse**-hoz Bécs, I., Seilerstätte 2 címzendők.

Háztartási iskola.

Budapest, VII. Rottenbiller-utca 15. sz.

A főváros egyik legkiválóbb intézete, ahol a délelőtti órákban polgárleányok és előkelő uri hölgyek tanulnak sütni, főzni, varrni igen csekély díjazás ellenében.

Az iskola br. **Dániel Ernőné**, az ország egyik legkiválóbb mágnásasszonyának gondozása alatt áll, ki személyesen is örökdi az oktatás helyes iránya felett.

Igazgató: **Szécskay István**, vezető: **Balázs Sándorné**, kézimunka-tanító: **Koncz Ida.**

Egyesületünk fogorvosa

Dr. Rajman Kálmán

(Budapest József-körút 45. szám alatt)

egyesületünk tagjait 50% engedmény mellett gyógykezel.

POLGÁR SÁNDOR

orvosi mű- és kötszerésznél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 50

legjutányosabban beszerezhető legjobb találmányú sérvkötők, összes betegápolási eszközök és köt-szerek, Haskötők, egyenestartók, orthopaediai fűzők és járógépek, valamint müláb és műkéz saját műhelyében a legpontosabban készül.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fenti címre ügyelni tessenek.

Egyesületünk tagjai ezen hirdetés előmutatása esetén 10% engedményben részesülnek.

KILOMÉTER-PÉNZEK

könnyű kiszámításához **vonatkísérők** számára igen hasznos táblázatos kimutatást állított össze

MARUSÁK JÁNOS

Miskolcz állomási kezelő-altiszt.

Ezt a felette hasznos segédeszközt igen szívesen ajánljuk minden máv. vonatkísérő figyelmébe. Megrendelhető a szerzőnél, Miskolcz személy-pályaudvaron **60 fillér** árban.

Raktárnok

vagy rakfelvigyázó, jó egészséges vidéki kis állomásról, lehetőleg a szegedi üzletvezetőség területéről, hajlandó volna-e cserélni Budapestre? Czimem a kiadóhivatalban tudható meg.